

PROJEKTI ARUANNE

Projekti nimi (ELU veebilehel):

Soome keele digitaalne õppematerjal eesti õppijale

Juhendaja(d): Karola Velberg, Jaakko Raunamaa

Osalejad: Annelii Alamaa (eripedagoog-nõustaja), Anu Sarapuu (informaatika), Grete Uba (eesti filoloogia), Heleri Liis Hannilo (eesti filoloogia), Illimar Toomet (võõrkeeleõpetaja), Janne Ojanurm (hariduse juhtimine), Karin Kaup (kutsepedagoogika), Karmen Lepp (eripedagoogika), Maarja Sharma (alushariduse pedagoog), Maret Põld (pedagoogika), Neverly Lukas (eripedagoogika), Ott Kaldma (politoloogia), Piret Hunt (eripedagoogika), Reelika Eerik (eripedagoogika), Triinu Juurik (haldus- ja ärikorraldus), Victoria Zarubina (eesti filoloogia), Ülle Liivat (õigusteadus).

1. Projekti lähteülesanne, eesmärgikirjeldus

Projekti eesmärgiks on koostada eesti lapsele sobivad interaktiivsed soomekeelsed õppematerjalid (õpivideod koos harjutustega, metoodilised juhendid) kasutamiseks kõigile soome keele õpetajatele, et toetada neid kvaliteetse õppevaraga. Materjalid peavad olema kompaktsed, huvitavad ning kasutajasõbralikud, oleksid tasemekohased, internetist kergesti kättesaadavad, et neid hakataks reaalselt kasutama, mis lihtsustaks õppimist ning teisest küljest ka õpetaja igapäevast tööd.

Projekti tegevuste planeerimisel ja loomisel rakendasime koostöist õppimist, mis põhineb viiel omadusel: Positiivse vastastikuse sõltuvuse toetamine, Vahetu suhtluse võimaldamine, Individuaalse vastutuse tagamine, Sotsiaalsete oskuste arendamise toetamine ja Grupi analüüsimise toetamine (Johnson & Johnson, 2002).

17-liikmeline projektirühm jagunes kolmeks väiksemaks tööühmeks. Ülesanded jagasime ära rühmadeüleselt, vastavalt kompetentsidele. Selle eesmärk oli kasutada igaühe potentsiaali nende tegevuste juures, kus ta saab oma oskusi, teadmisi rakendada; aja kokkuhoid - kui keegi õppis digivahendi kasutamise ära, siis oli tal lihtsam teha seda erinevate teemadega seoses; ja meie ühise visiooni elluviimine - teemade ühtsus, stiilipuhtus nii sisus kui visuaalis.

Oluline on toimiv koostöö kõigi grupi liikmete vahel. Positiivne vastastikune sõltuvus grupi liikmete vahel tuleneb meie ühisest eesmärgist, on seotud tööjaotusega, materjalide, ressursside ja teabe jagamisega ning rollide määramisega. Jagasime projekti jaoks tehtavad tegevused, arvestades liikmete teadmisi ja tugevusi. Saime iganädalaselt kokku ülikoolis või zoomi vahendusel, et koos arutada, ideid jagada, näidata valmis ülesandeid ja tagasisidestada. Grupp toimis suurepäraselt,

toetades üksteist huvi, vajaduste ja innustamisega. Samas oli kõigil ka individuaalse vastutuse tunne: teadsime et igaüks panustab teiste heaks-koos oleme edukad.

Lõpptulemuseks on loodud 7 õppetükki erinevate teemadega: Tutvumine, Kodu, Pere, Toit, Aeg, Värvid, Riided. Õppematerjalid on kasutamiseks kättesaadavad kõigile huvilistele Ülikooli õppevara lehel. Iga tund sisaldab teemasse sissejuhatavat videot, mis käsitleb valitud tunni teemat, dialoogid või tekstid, sõnavara tutvustused, sõnavara õpetavad ja kinnistavad harjutused, grammatika harjutused, ristsõnad, mängud, tunnikavad. Eesmärk on teha õpilase jaoks huvitavad ja õpetaja jaoks kergesti kasutatavad õppetunnid, mida õpetaja saab kasutada uue teemaga alustamisel.

2. Probleemi olulisus, kirjeldus ja meetodite valik

Teema "soome keele digitaalne õppematerjal eesti õppijale" on aktuaalne ja oluline, sest alates 2023. aastast muutus koolidele kohustuslikuks kahe B-võõrkeele valiku pakkumine. Uue õppekava alusel on mitmes põhikoolis asunud teise võõrkeelena õpetama soome keelt. Soome keel on meile kõige lähedasem sugulaskeel, kus esineb palju sarnasusi aga ka erinevusi. Eesti keele kõnelejalatel on erakordne võimalus õppida ja kasutada soome keelt väiksema vaevaga, kui teistel keelekandjatel. Probleem seisneb selles, et hetkel puudub ajakohane soome keele kooliõpik eestikeelsele lapsele. Eesti ja soome keeleteadlaste koostöös on uuritud seda, kuidas metalingvistiline teadlikkus aitab kaasa (sugulaskeelte) keeleõppele (Kaivapalu, 2010). Praegustes õppematerjalides käsitletakse eesti ja soome keele sarnasusi vähe, s.t eestikeelsele õpilasele suunatud õppematerjalid kas puuduvad või on aegunud.

Projekti raames viisime läbi miniuuringu, mille eesmärk oli hinnata praegust olukorda eesti üldhariduskoolides soome keele õpetajate ja olemasoleva õppematerjali osas. Küsitluse korraldasime koostöös Eestis asuva Soome Instituudiga, kuna instituudil on ülevaade soome keelt õpetavatest Eesti koolidest ja õpetajatest. Küsitluse saatsime välja 79 kontaktile, kellest vastas 21 õpetajat.

Küsitlus kinnitas juhendaja Karola eeldusi, et Eestis on puudus kvaliteetsetest õppevahenditest soome keele õpetamiseks ja õppimiseks. Näiteks 67% vastanutest tundis puudust õpikutest ja töövihikutest ning 52% vastanutest oli ise koostanud ja kohandanud õppematerjale oma õpilastele. Lausa 95% õpetajatest pidas oluliseks keeleõppe materjalide rõhutamist soome keele ja eesti keele sarnasuste ning erinevuste osas.

Küsitlus näitas, et eesti soome keele õpetajad teevad palju tööd materjalide koostamisega ning loodame, et ELU projekt aitab seda veidi leevendada. Küsisime nõusolekut saata ELU projekti poolt koostatud materjalid õpetajatele ning 20 õpetajat olid nõus, üks oli vastu. Materjalid saadetakse neile, kui need on õppevara infosüsteemis üleval, läbi Soome Instituudi meililisti.

Tänased digitehnoloogia võimalused pakuvad rohkelt võimalusi luua erinevat õppematerjali ja muuta

õppimise huvitavaks ja kasulikuks (nt. Crittenden, Biel & Lovely 2019). Digitehnoloogia vahendid pakuvad selleks kõigeiks mitmekesiseid võimalusi ning oluline on siin ka võimalus süsteemseks kordamiseks.

3. Tegevuste kirjeldus ja sidusgruppide ni jõudmine

Projekt on suunatud Eesti Võõrkeeleeõpetajate Liidule (EVÕL), Eesti Soome Keele Õpetajate Seltsile (ESKÕS), üldhariduskoolide soome keele õpetajatele ning nende õpilastele.

Sisend on saadud ESKÕS juhilt ning ühtlasi ka antud ELU projekti juhendajalt Karola Velbergilt, kes on tegutsev soome keele õpetaja kahes üldhariduskoolis ja Tallinna Ülikoolis. Projekti meeskonnas on tudengid järgmistelt bakalaureuse- ja magistriõppe erialadelt: eesti filoloogia, pedagoogika, eripedagoogika, alusharidus, hariduse juhtimine, haldus- ja ärikorraldus, kutsepedagoogika, võõrkeeleeõpetaja, informaatika ja politoloogia.

Kuna meeskonnaliikmete hulgas on nii eesti kui ka soome filoloogia (kõrval)eriala tudengid, võimaldab see meil luua eesti ja soome keelt võrdlevad materjalid, mis on üks projekti eesmärkidest. Eesti ja soome keele võrdlemine võimaldab:

- arendada keeletaju ning analüüsioskust,
- mõista kahe keele erinevusi ning sarnasusi,
- kiirendada sugulaskeele (soome keele) õppimist,
- süveneda kahe keele kultuurilistesse kontekstidesse.

Koostöös pedagoogika eriala tudengite ja tegevõpetajatega loome materjalid, mis vastavad reaalsele vajadusele ning riiklikule põhikooli õppekavale. Eripedagoogika eriala tudengite abil suudame luua sellised õppematerjalid, mis järgivad kaasava hariduse põhimõtteid ning mida on võimalik vastavalt vajadusele diferentseerida. Ühtne tervik ehk eesmärk on luua õppematerjal, mis käsitlevad A1-A2 taseme soome keele õppe erinevaid situatsioone.

4. Projekti jätkusuutlikkus

Kõik loodud õppematerjalid on lisatud Tallinna Ülikooli õppevara keskkonda, kus see on kujundatud ja disainitud kasutamiseks nii õpetajale kui ka õpilasele iseseisvalt. Kogu õppematerjal on vabalt ligipääsetav nii õpetajatele kui õpilastele.

Pilootprojektis osalejatena loodame, et algatus jätkub järgmisel õppeaastal uute üliõpilaste poolt ning TLÜ õppevara keskkonda lisanduvad uued teemad, mida soome keele õpetajad kasutada saaksid. Selleks koostame juhendi, kus kirjas meie poolsed kasulikud vihjed, kuidas tegutsesime ja mida peab arvestama materjalide koostamisel, programmide valimisel. Meie juhendaja Karola Velberg jätkab projektiga järgmistel aastatel.

Pikemas perspektiivis võiks materjalist välja kasvada digitaalne soome keele õpik eestikeelsetele õppijatele, mis vastaks kaasaegsetele õpikontseptsioonidele ja võimaldaks interaktiivset ning huvitavat keeleõpet.

5. Tulemuste kokkuvõte ja lisad

TLÜ Õppevara leheküljele on koondatud 6 õppeteemat: tutvumine, pere, riided ja värvid, toit, kodu, aeg. Igal teemal on oma leht, kus on õpivideo, laul, dialoogid, harjutused sõnavara õppimiseks ja kordamiseks, mängud ja ristsõnad ning tunnikava

Materjalid on mõeldud kasutamiseks nii soome keele õpetajatele, pakkudes häid tunnimaterjale, kui ka õpilastele iseseisvaks õppimiseks.

AVALEHT:

Õppevara lehekülg

TEEMAPLOKID:

- Tutvumine / Tutustuminen: <https://oppevara.tlu.ee/node/252>
- Pere / Perhe: <https://oppevara.tlu.ee/node/241>
- Riided ja värvid / Vaatteet ja värit: <https://oppevara.tlu.ee/node/240>
- Toit / Ruoka: <https://oppevara.tlu.ee/node/239>
- Kodu / Koti: <https://oppevara.tlu.ee/node/238>
- Aeg / Aika: <https://oppevara.tlu.ee/node/237>

MEEDIA:

- Tutvustav video
- Õpetaja Lehe artikkel "Tudengid loovad soome keele õppeks materjali" 7. mai 2024 Triinu Juurik, Ilimar Toomet
- ERR
- Fotod loomeprotsessist "Õhinapõhised"
- Logod

PROJEKTI TEGEVUSKAVA

TLÜ ELU projektis „Soome keele digitaalne õppematerjal eesti õppijale“ osalenud üliõpilased: Annelii Alamaa (eripedagoog-nõustaja), Anu Sarapuu (informaatika), Grete Uba (eesti filoloogia), Heleri Liis Hannilo (eesti filoloogia), Illimar Toomet (võõrkeeleõpetaja), Janne Ojanurm (hariduse juhtimine), Karin Kaup (kutsepedagoogika), Karmen Lepp (eripedagoogika), Maarja Sharma (alushariduse pedagoog), Maret Põld (pedagoogika), Neverly Lukas (eripedagoogika), Ott Kaldma (politoloogia), Piret Hunt (eripedagoogika), Reelika Eerik (eripedagoogika), Triinu Juurik (haldus- ja ärikorraldus), Victoria Zarubina (eesti filoloogia), Ülle Liivat (õigusteadus).

Tegevuste nimetus ja lühikirjeldus	Toimumise aeg (kuu täpsusega)	Vastutav isik (nimi või rühm)
Erinevate soome keele õppimiseks mõeldud veebikeskkondadega tutvumine, nende võrdlemine ja parimate lahenduste leidmine;	veebruar 2024	Kõik rühma liikmed
Teemade kokkuleppimine, ideede genereerimine, mida kuidas luua.	veebruar	Kõik rühma liikmed
Sisend teemadele: Tutvumine, Aeg	veebruar	Rühm 1
Sisend teemadele: Kodu ja Toit	veebruar	Rühm 2
Sisend teemadele: Värvid/Riided ja Pere	veebruar	Rühm 3
Teemadele vastava sõnavara selekteerimine	veebruar	Jenni, Janne, Karin,
Tekstide ja dialoogide koostamine	veebruar	Karin, Janne, Illimar,
Video skriptide kirjutamine	veebruar	Maret
Sõnavara kinnistavate mängude koostamine	veebruar	Piret
Teemapõhiste videote loomine	veebruar-aprill	Reelika
Dialoogidele videote tegemine	veebruar-aprill	Annelii
Grammatika ja sõnavara õppimiseks sobilike keskkondade leidmine ja harjutuste koostamine	veebruar-aprill	Anu, Maarja, Ülle, Karin
Sobivate interaktiivsete mängude koostamine, alustades sobivate keskkondade leidmisest	veebruar-aprill	Ott
Ristsõnade ja sõnarägistike koostamine	veebruar-aprill	Anu, Neverly
Logo loomine	märts	Maarja, Ott

Rühmade juhtimine, vahenädala aruande ja esitluse koostajad	märts	Annelii, Heleri, Janne,
Laulusõnade loomine, sisselaulmine	märts-aprill	Grete
Lauludele video tegemine	märts-aprill	Karmen
Videotele ja dialoogidele pealelugemine ja lindistamine	märts-aprill	Jenni, Piret, Jaakko
Miniuring soome keele õppematerjalide hetke seisust/vajadusest	märts-aprill	Triinu, Illimar, Victoria
Tunnikavade koostamine	aprill	Karin, Maret
TLÜ õppevara lehekülje ja funktsioonidega tutvumine. Üleslaetavate materjalide kogumine ja materjalide kohandamine. Rühmakaaslaste juhendamine. Õppevara lehe disainimine. Õppevara lehel hindamiskriteeriumite loomine	aprill-mai	Neverly
Youtube kanali tegemine	aprill	Reelika
Fotod ajakirjandusele	aprill-mai	Illimar
Artikkel projekti kohta Õpetajate Lehte	aprill-mai	Triinu, Illimar
Reklaamvideo	aprill-mai	Heleri, Janne, Maret, Grete
Meediaga suhtlemine: Televisioon ja Vikerraadio	aprill-mai	Illimar, Janne, Triinu
Portfoolio koostamine	aprill-mai	Annelii, Heleri, Janne
Lõpparuande koostamine	mai	Annelii, Heleri, Janne
ELU projekti esitlus	mai	Illimar, Janne + kogu grupp
Eesti Võõrkeeleõpetajate Liidu üldkoosolek ja koolituspäev	juuni	Piret, Reelika

KOMMUNIKATSIOON SIDUSRÜHMADELE

Tõendusmaterjal sellest, kuidas on projekti tegevusi, protsessi ja/või tulemusi kajastatud. Näiteid projekti levitamise viisidest ja kanalitest.

KÜSITLUS:

Projekti raames viisime läbi **miniuuringu**, mille eesmärk oli hinnata praegust olukorda eesti üldhariduskoolides soome keele õpetajate ja olemasoleva õppematerjali osas. Küsitluse korraldasime koostöös Eestis asuva Soome Instituudiga, kuna instituudil on ülevaade soome keelt õpetavatest Eesti koolidest ja õpetajatest. Küsitluse saatsime välja 79 kontaktile, kellest vastas 21 õpetajat.

Küsitlus näitas, et eesti soome keele õpetajad teevad palju tööd materjalide koostamisega ning loodame, et ELU projekt aitab seda veidi leevendada. Küsisime nõusolekut saata ELU projekti poolt koostatud materjalid õpetajatele ning 20 õpetajat olid nõus, üks oli vastu. Materjalid saadetakse nende kätte, kui need on õppevara infosüsteemis üleval, läbi Soome Instituudi meililisti.

KAJASTAMINE MEEDIAS:

07.05.2024 ilmus **Õpetajate lehes [artikkel](#)** "Tudengid loovad soome keele õppeks materjali" (autorid: Triinu Juurik, Illimar Toomet, TLÜ üliõpilased). Artikli toimetaja: Sirje Pärismaa
"Tallinna Ülikool algatas projekti "Soome keele digitaalne õppematerjal eesti õppijale", et üliõpilaste abiga koostada ajakohane soome keele kooliõpik, mis arvestab keelte sarnasusega. Loodi interaktiivseid õppematerjale (õpivideod koos harjutustega, metoodilised juhendid) soome keele õpetajaile ja õpilastele."

Vikerraadio Huvitaja saade kutsub meid külalisteks mai lõpu saatesse.

Arutelu teemadeks:

- Soome kultuur ja kombed- mida eestlased peaksid teadma.
- Millised on soome keele õppimisvõimalused Eestis
- Soome keel B-keelena koolides kogub populaarsust
- Õpetajate ja õppematerjalide olemasolu
- ELU projekti tutvustus

Reklaamvideo

Kiire ülevaade õpetajale ja huvilistele: miks materjalid on loodud, millised teemad, materjalid, tegevused on loodud, kust materjale leida. Video annab visuaalse ülevaate ja kutsub õppematerjale kasutama.

1.06.2024 toimub Pärnus **Eesti Võorkeeleõpetajate Liidu üldkoosolek ja koolituspäev**, mis lõpeb keelte laadaga. Piret ja Reelika tutvustavad keelte laadal meie projekti.

Et õppematerjal oleks kättesaadav soome keele õpetajatele ja huvilistele ka edaspidi, siis Õppematerjalide lingid lähevad üles järgmistele **sidususgruppide kodulehtedele**:

Keelesild <https://keelesild.ee/et/tutvustus>

Soome keele õpetajate selts <http://eskos.ee/>

Soome instituut <https://finst.ee/>

PROJEKTI TULEMUS TLÜ ÕPPEVARA LEHEL

Sellel leheküljel saab tutvuda projekti “Soome keele digitaalsed õppematerjalid eesti õppijale” tulemusega. TLÜ Õppevara leheküljele on koondatud 6 õppeteemat: tutvumine, pere, riided ja värvid, toit, kodu, aeg. Igal teemal on oma leht, kus on õpivideo, laul, dialoogid, harjutused sõnavara õppimiseks ja kordamiseks, mängud ja ristsõnad ning tunnikava

Materjalid on mõeldud kasutamiseks nii soome keele õpetajatele, pakkudes häid tunnimaterjale, kui ka õpilastele iseseisvaks õppimiseks.

AVALEHT:

[Soome keele digitaalne õppematerjal eesti õppijale | Õppevara](#)

TEEMAPLOKID:

- Tutvumine / Tutustuminen: <https://oppevara.tlu.ee/node/252>
- Pere / Perhe: <https://oppevara.tlu.ee/node/241>
- Riided ja värvid / Vaatteet ja värit: <https://oppevara.tlu.ee/node/240>
- Toit / Ruoka: <https://oppevara.tlu.ee/node/239>
- Kodu / Koti: <https://oppevara.tlu.ee/node/238>
- Aeg / Aika: <https://oppevara.tlu.ee/node/237>

IGA RÜHMALIIKME ÕPIKOGEMUSE REFLEKTSIOON

[Reflektsioonid](#)

LISAD

[Nõusolek](#)